

2014-12-05

PERSCOMMUNIQUÉ

Economische projecties voor België – Najaar 2014

(Artikel voor het Economisch Tijdschrift van december 2014)

In dit artikel worden de nieuwe macro-economische projecties van de Bank voorgesteld voor de periode 2014-2016. Die projecties zijn voor het eerst gemaakt op basis van de volgens het ESR 2010 opgestelde nationale rekeningen. In deze projecties is reeds rekening gehouden met de door de nieuwe federale regering genomen maatregelen, ook al waren op de afsluitingsdatum van deze oefening nog niet alle details inzake de uitvoering ervan bekend. Van die maatregelen oefent de tijdelijke opschorting van de indexeringsmechanismen inzake lonen en vervangingsinkomens (de 'indexsprong') een sterke invloed uit op de toekomstige macro-economische ontwikkelingen; de effecten van die maatregel hebben bijzondere aandacht gekregen en ze worden gedetailleerd geanalyseerd in een kader.

Ondanks een matige eerste helft van het jaar, wordt de huidige internationale conjunctuur gekenmerkt door een aanhoudend gematigd herstel, dat in de komende jaren wellicht aan kracht zal winnen. Hoewel de economie, algemeen beschouwd, nog steeds sneller groeit in de opkomende landen, is de Chinese economie vertraagd en hebben de geopolitieke spanningen de groei in Rusland fors gedrukt. In de geavanceerde economieën is de bedrijvigheid begin 2014 eveneens vertraagd, als gevolg van tijdelijke factoren, met name in de Verenigde Staten. In het eurogebied is de groei in het tweede kwartaal sterk vertraagd in de kernlanden; hij trok daarentegen aan in de meeste perifere landen die de meest ambitieuze aanpassingsprogramma's ten uitvoer legden teneinde hun concurrentiekracht te verscherpen. Volgens de projecties van het Eurosysteem, zal het bbp van het eurogebied in 2014 naar volume met wellicht 0,8 % groeien vooraleer aan te trekken tot 1,5 % in 2016. Ook de inflatie in het eurogebied zou geleidelijk stijgen, hoewel ze met amper 1,3 % in 2016 zeer laag zou blijven.

De economische ervaring is vanaf het tweede kwartaal van dit jaar in België sneller dan verwacht vertraagd in het licht van de teruglopende bedrijvigheid in het eurogebied en van het afbrokkelend vertrouwen van ondernemingen en consumenten. De expansie van de bedrijvigheid zou in de tweede helft van het jaar beperkt blijven zodat de jaar-op-jaar groei in 2014 op 1 % zou uitkomen. In 2015 zou de bedrijvigheid met slechts 0,9% aantrekken alvorens in 2016 te versnellen tot 1,4 %. Over de projectiehorizon zou de bijdrage van de binnenlandse vraag grosso modo onveranderd blijven: de beperking van de loonstijgingen zou wegen op de uitgaven van de huishoudens, weliswaar in beperkte mate gelet op de afvlakking van de consumptie in de tijd; de bedrijfsinvesteringen zullen wellicht beetje bij beetje opveren, naarmate de finale vraag aantrekt en de winsten groeien. Vanwege de door de nieuwe regeringen genomen besparingsmaatregelen zou de bijdrage van de overheidsuitgaven daarentegen geleidelijk afnemen. De versteviging van de groei in 2016 zou dus voornamelijk toe te schrijven zijn aan de netto-uitvoer, die zal aantrekken naarmate de verbetering van het kostenconcurrentievermogen geleidelijk doorwerkt in de uitvoerresultaten van de Belgische bedrijven.

In 2014 zouden er netto bijna 18 000 banen worden gecreëerd, voornamelijk in de niet-marktdiensten en bij de zelfstandigen. In 2015 en 2016 zouden er (gecumuleerd) om en nabij 45 000 extra banen bijkomen als gevolg van de versteviging van de groei en de vermindering van de arbeidskosten. Gelet op het verwachte verloop van de beroepsbevolking en op de heractivering, in die bevolking, van de oudere werklozen die voorheen vrijgesteld waren van het zoeken naar werk, zou een lichte daling van de werkloosheidsgraad pas vanaf 2016 zichtbaar worden.

De inflatie, die in België de afgelopen maanden fors is gedaald, zou in 2014 teruglopen tot 0,6 %, dat is een zeer laag niveau dat deels toe te schrijven is aan de btw-verlaging voor elektriciteit, en dat past in de algemene desinflatie omgeving in het eurogebied. In 2015 en 2016 zou het prijs- en kostenverloop in België sterk worden beïnvloed door het maatregelenpakket dat erop gericht is de loonkosten te verminderen (niet alleen de indexsprong, maar ook de verdere bevriezing van de reële lonen en de verlagingen van de werkgeversbijdragen). Dit zou zorgen voor een daling van de onderliggende inflatie, met andere woorden de inflatie gezuiverd voor de invloed van de prijzen van de volatiele componenten, terwijl de totale inflatie van haar kant wellicht ietwat zal aantrekken, tot 1,2 % in 2016, dit vanwege de prijsverhogingen voor voedingsmiddelen en energiedragers.

De maatregelen die in de begrotingen van de nieuwe federale regering en van de deelstaten zijn opgenomen, werden in rekening genomen conform de bepalingen die van toepassing zijn op de projectieoefeningen van het Eurosysteem. Tegen die achtergrond wordt ervan uitgegaan dat het overheidstekort over de projectiehorizon flink zal dalen, van 3,2 % bbp in 2014 tot 2,1 % in 2016. De overheidsschuld zou stabiel blijven rond 107 % bbp.

Projecties voor de Belgische economie: synthese van de belangrijkste resultaten (veranderingspercentages t.o.v. het voorgaande jaar, tenzij anders vermeld)				
	2013	2014 r	2015 r	2016 r
GROEI (voor kalenderinvloeden gezuiverde gegevens)				
Bbp naar volume	0,3	1,0	0,9	1,4
Bijdragen tot de groei:				
Binnenlandse bestedingen, ongerekend voorraadwijziging	-0,1	1,2	1,2	1,2
Netto-uitvoer van goederen en diensten	1,0	0,7	-0,3	0,2
Voorraadwijziging	-0,7	-1,0	0,0	0,0
PRIJZEN EN KOSTEN				
Geharmoniseerde consumptieprijsindex	1,2	0,6	0,8	1,2
Gezondheidsindex	1,2	0,4	0,7	1,1
Bbp-deflator	1,5	0,6	0,9	1,0
Ruilvoet	0,1	0,5	0,3	0,1
Loonkosten per eenheid product in de private sector	2,2	0,3	0,3	-0,2
Uurloonkosten in de private sector	2,4	0,8	0,6	0,2
Productiviteit per arbeidsuur in de private sector	0,2	0,5	0,3	0,5
ARBEIDSMARKT				
Binnenlandse werkgelegenheid (gemiddelde jaar-op-jaar verandering, in duizenden personen)	-12,4	17,9	19,3	25,2
<i>p.m. Verandering in de loop van het jaar, in duizenden personen¹</i>	12,2	24,0	17,8	32,1
Totaal arbeidsvolume ²	-0,1	0,3	0,6	0,8
Geharmoniseerde werkloosheidsgraad (in % van de beroepsbevolking)	8,4	8,5	8,8	8,7
INKOMENS				
Reëel beschikbaar inkomen van de particulieren	-0,2	0,8	0,9	0,8
Spaarquote van de particulieren (in % van het beschikbaar inkomen)	13,5	13,5	13,4	13,3
OVERHEIDSFINANCIËN				
Financieringssaldo (in % bbp)	-2,9	-3,2	-2,5	-2,1
Primair saldo (in % bbp)	0,3	-0,2	0,4	0,7
Overheidsschuld (in % bbp)	104,5	106,6	107,0	106,8
LOPENDE REKENING (volgens de betalingsbalans, in % bbp)				
	0,1	1,4	1,3	1,5
Bronnen: EC, ADSEI, INR, NBB.				
¹ Verschillen tussen het vierde kwartaal van het beschouwde jaar en het vierde kwartaal van het voorgaande jaar.				
² Totaal aantal gewerkte uren in de economie.				